Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Torre Abadal

Sant Feliu de Llobregat

Ubicació

Comarca:	Baix Llobregat
Lloc/Adreça:	Vessant del Puig d'Olorda
Emplaçament	Fora del nucli urbà, a Collserola.

Coordenades:

Latitud:	41.40301
Longitud:	2.04741
UTM Est (X):	420375
UTM Nord (Y):	4583934

Classificació

Número de fitxa	08211 - 68
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval Pre-romànic Modern Popular
Segle	X-XVIII
Any	-
Autoria de l'element:	Desconegut
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Necessita restauració
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIN
Europea – Atributs inspire:	National Monument Record – Defensa
Observacions protecció:	BCIN 22/4/1949
Data aprovació:	dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari	19212
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial

Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat
Autoria de la fitxa	CENTRE D'ESTUDIS COMARCALS DEL BAIX LLOBREGAT
Data de registre de la fitxa:	dj., 20/08/2009 - 02:00

Descripció

Es tracta d'una construcció formada per una torre medieval del segle X, preromànica, de planta quadrada i formada per pedres irregulars, i una masia annexa del segle XVIII. Tots dos elements estan molt integrats. De la torre es diu que fins el segle XIII era coneguda com a Torre Gallifa. Actualment encara es conserva un dels seus murs originals en una alçada de planta i pis, tot i que se sap que originàriament tenia 5 pisos La paret que es conserva està construïda amb pedra irregular i, al pis més alt, conserva una de les finestres de la construcció original, en forma aproximadament d'arc ferradura. La construcció annexa del segle XVIII és de porta rectangular amb teulada a doble vessant, de planta baixa i planta pis amb golfes. A la planta baixa hi ha en posició central una porta en arc de mig punt flanquejada per dues finestres. Al pis superior, respectant la mateixa posició de les obertures del pis de sota, hi ha una porta a balcó petit de ferro forjat i una finestra, ambdues de forma rectangular. Altres finestres petites de forma rectangular delaten la presència de golfes a l'edifici. L'exterior del conjunt es configura per un terreny amb arbres fruiters, garrofers, ametllers i també per l'antiga font que proveïa d'aigua la masia, actualment tancada.

Observacions:

És l'únic element del patrimoni de Sant Feliu de Llobregat declarat Bé Cultural d'Interès Nacional per decret del 22 d'abril de 1949, publicat el BOE el 5 de maig de 1949 degut a la torre preromànica que més tard va passar a formar part del cos de la masia.

Història

La construcció de la torre de defensa sobre l a qual s'aixeca la masia sembla ser del segle X, mentre que la resta de cossos que conformen la Torre Abadal sembla que són del 1786. La masia havia estat el centre d'un territori semiautònom conegut com la Quadra Abadal i era propietat del Monestir de Sant Cugat, segurament per donació del Senyor de Cervelló, Enric Bofill, cap el 998. Fins el segle XIII era coneguda com a Torre de Gallifa. Actualment la masia no té cap ús. La masia és un tipus de construcció típica a la Catalunya rural, i són edificacions aïllades i lligades a l'explotació agrària o ramadera de tipus familiar. Els materials utilitzats per a la seva construcció varien, sobretot segons la ubicació, però també en funció de l'època històrica en què es construeixen. Durant l'edat mitjana, les pedres s'unien amb fang, material que es va substituir més endavant per la calç i el ciment. El gruix de les parets acostuma a ser considerable, de trenta o cinquanta centímetres, i el primer metre i mig d'alçada sol ser sempre de pedra. Quant les característiques arquitectòniques, la façana principal tendeix a orientar-se cap al sud, i sovint es guarneix amb un rellotge de sol. Les masies construïdes amb anterioritat al segle XVI presenten la porta principal aadovellada, i les posteriors són fetes amb llinda. La planta s'acostuma a cobrir amb un entramat de bigues col·locades de forma perpendicular a la façana, cobertes amb teula o bé amb rajoles. Majoritàriament, el teulat és a dues aigües, en la majoria dels casos perpendiculars a la façana, i sobresurt dels murs per tal de protegir-los de la pluja. Típicament tenien dos pisos, i la seva distribució interior era variable segons les necessitats de la família que l'ocupava. La més usual reservava el primer pis per les feines pròpies del camp i el segon per ubicar-hi la vivenda. Si la masia disposava d'un tercer pis, s'hi destinava el graner. Els animals podien estar al primer pis o bé tenir un estable independent. Les masies que formen part del teixit de Sant

Feliu es poden dividir en tres grups: les que han estat incorporades al teixit urbà, les situades al vessant del puig d'Olorda i les que s'estenen al voltant de la riera de la Salut. La masia Abadal data del segle XVIII, quan va formar part del territori semi-autònom de la Quadra Abadal, propietat del Monestir de Sant Cugat. Durant el segle XVIII, la Quadra Abadal era propietat de la família Camprodon, i entre els segles XIX i XX va estar a mans dels marquesos de Monistrol.

Bibliografia

- AMADES I GELATS, Joan. Excursió llegendària pel pla de Barcelona. Barcelona: edicions el Mèdol, 2001. 60 p. - ARXIU COMARCAL DEL BAIX LLOBREGAT. Fons de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat. Llorenç Sans. Cases pairals. - ARXIU COMARCAL DEL BAIX LLOBREGAT. Sant Feliu de Llobregat. Àrees naturals. - CABÚS, Albert; CALDÉS, Lina; MARTÍN, Pilar; MORALES, M. Luz; TORRES, Cèlia. Patrimoni del Baix Llobregat. Sant Feliu de Llobregat: Centre de Recursos Pedagògics del Baix Llobregat, 1994. P. 74-78. - DE CAMPS I ARBOIX, Joaquim; CATALÀ I ROCA, Francesc. Les cases pairals catalanes. Vitoria: Edicions Destino, 1965. 366 p. - DESCOBRIR CATALUNYA. "Collserola. El secret més ben guardat". Descobrir Catalunya. Núm. 41. (Barcelona, març 2001. P. 56-103. - ESTEVES, Albert (dir.). Sant Feliu de Llobregat. Guia del patrimoni històric i artístic. Molins de Rei: Centre d'Estudis i Divulgació del Patrimoni (CEDIP), 1997. 47 p. - FERNÁNDEZ, Jesús; GIL, Juan Luís; MORENO, Rosa; PRATS, Anna (equip L'aladern). "Estudi de Collserola. Parts 1, 2, 3, 4 i 5". Sant Feliu de Llobregat: Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, 1985. 551 p. - GUÍAS CATALONIA. Guía Oficial de San Feliu de Llobregat y su partido. Barcelona: guías Catalonia, 1927. P. 5-33. - PATRONAT METROPOLITÀ DEL PARC DE COLLEROLA. Llibre Guia Parc de Collserola. Barcelona: Patronat Metropolità del Parc de Collserola, 1995. 251 p. - RETUERTA I JIMÉNEZ, M. Luz; SAMMARTÍ I ROSET, Carme (dir.). Sant Feliu de Llobregat. Identitat i història. Sant Feliu de Llobregat: Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, 2002. 365 p. - SANS I FÀBREGAS, Llorenç; GRAS, Mercè. Els carrers de Sant Feliu. Sant Feliu de Llobregat: Patronat Municipal de Cultura de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, 1989. P. 87-89. - SODUPE I ROURE, Miquel (dir.). Parc de Collserola. Pla especial d'ordenació i de protecció del medi natural. Realitzacions 1983-1989. Barcelona: Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (Mancomunitat de municipis) i Patronat Metropolità del Parc de Collserola. 1990. 163 p.

